І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 94. JERSEY CITY and NEW YORK, СЕРЕДА, 24-го ТРАВНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, WEDNESDAY, MAY 24, 1967 No. 94. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Вівторок, 23 травня, 1967

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВИКИ ТУРБУЮТЬСЯ тим, що СССР і комуністичний Китай розбудовують систему стратегічних керованих ракет, а ЗДА не стараються про те, щоб в цій оборонній ділянці зберегти ту свою вищість, яка досі існувала, і яка відстрашувала майбутнього ворога цієї країни від атаки на неї. Секретар оборони Роберт МекНамара на початку цього року подавав, що СССР в дні 1-го жовтня 1966-го року мав 340 керованих ракет, а ЗДА — 934, число ракет на підводних човнах ЗДА становило тоді 512, а на совєтських 130. Але тепер військовики твердять, що СССР коло 1970 року матиме перевагу над ЗДА в ділянці керованих ракет. СССР розбудовує керовані ракети з більшою швидкістю, як ЗДА. При кінці ц.р. і комуністичний Китай матиме перші керовані ракети.

Д-Р ВІЛЛІЯМ ШУМАН ЗАКИДАЄ Конґресові ЗДА „жахливу скупість" і нерозуміння вартости і значення мистецтва. Д-р Шуман, директор Мистецького Центру ім. Лінкольна в Ню Йорку, промовляв на зборах 200 Приятелів Центру ім. Кеннеді у Вашинґтоні. Відомий композитор і виховник перестерігав проти того, щоб рішення в мистецьких справах западали на основі політичних міркувань, а не на основі самої тільки мистецької вартости. Культурний Центр ім. Кеннеді будують у Вашинґтоні над рікою Потомаком недалеко пам'ятника Лінкольнові. В цьому комплексі будинків мають бути приміщення для опери, концертова заля, приміщення для театру і кіна. Все це має бути готове до 1969-го року. Вашинґтонський Культурний Центр має коштувати 31 мільйон дол., половину цієї суми схвалив Конґрес, а половину дали приватні пожертви.

СЕКРЕТАР ВНУТРІШНІХ СПРАВ Стюарт Л. Юдолл домагається, щоб Мормонська Церква скасувала всі обмеження, які існують в ній у відношенні до негритянських її членів. Юдолл походить із родини - піонерів цієї Церкви і належить до її вірних. Він надрукував статтю в журналі цієї Церкви, який називається „Діялог". В цій статті він заявляє, що треба негайно заявити, що немає жадних обмежень в цій Церкві, бо вона приймає в свої члени всіх людей без огляду на їхнє расове походження. Такий стан був в цій Церкві досі, але вона не дозволяла, щоб її провідниками могли бути негри. Проповідниками в дійсності є в ній всі дорослі члени чоловічої статі. Негри не могли досі ними бути, і внаслідок цього обмеження негри не радо дивляться на кандидатуру на президента губернатора Ромні, який належить до Мормонської Церкви.

КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД ДИКТАТОРА КАСТРА сконфіскував на Кубі майно американських корпорацій і окремих громадян вартости 2,735,693,815.57 дол. Коли б кубинський уряд зайняв прихильне становище до ЗДА, то він одночасно мусів би погодитися вирішити справу цих сконфіскованих маєтків, які є зареєстровані в окремій Комісії Скарг. Майно корпорацій на Кубі становить 2.33 більйона дол., а маєток 2,354-ох американських громадян виносить 400 мільйонів. Комісія Скарг закінчила працю 1-го травня цього року. В ній працюють 200 осіб, половина з них — це правники. Вона приймає скарги зі всіх інших комуністичних держав, в тому із СССР, Польщі й Чехо-Словаччини.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР В ОН АРТУР ГОЛДБЕРҐ ВІДКЛИКАВ, разом з генеральним секретарем ОН У Тантом, свою заповіджену приявність на конференції у Женеві 28 травня ц. р., яка відбудеться під гаслом „Пацем ін терріс" (Мир на землі), за назвою Папської Енцикліки. Причина — небезпечна ситуація на Середньому Сході. Після довгої розмови Артура Голдберга з совєтським амбасадором в ОН Миколою Федоренком розійшлась між журналістами в ОН поголоска, наче Совєтський Союз „нерадо" бачив би тепер ізраїльсько-арабську війну. А втім Москва постачає зброю Єгиптові і грає ролю „опікуна" арабів.

У МОСКВІ ВІДКРИТО 4-ИЙ КОНҐРЕС СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ СССР, яка нараховує 6.567 членів. Останній такий з'їзд відбувся 8 років тому. Від місяців компартія старалася запобігти якимсь прикрим несподіванкам на тому з'їзді, які могли б виринути у зв'язку з судовим засудом на письменників Андрея Сінявського і Юрія Даніеля, зацькування Бориса Пастернака та переслідування інших письменників.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ КОНСТАНТИН ЗАПОВІВ зміну конституції. Впродовж місяця спеціяльна Комісія, зложена з 20-ох фахівців, має виготовити проєкт нової конституції, який за якого пів року буде відданий під всенародний плебісцит. У тій самій своїй заяві король Константин офіційно повідомив про народження його сина, що став наступником престолу. Він дістане ім'я „Павло", як батько Константина.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ҐЕОРҐ КІЗІНҐЕР ОГЛЯНУВ біля містечка Брунсвіку в Долішній Саксонії кордон до Східньої Німеччини, що його східньо-німецькі комуністи обвели колючими заставами. Комуністи, попереджені, видно, про приїзд Кізінґера, почали з появою канцлера, надавати через кілька гучномовців пронизливий свист, — мабуть, щоб заглушити якусь промову Кізінґера. Кізінґер заявив, що Західня Німеччина не визнає Східньої Німеччини за окрему державу.

ПІВНІЧНО В'ЄТНАМСЬКИЙ УРЯД ОПРИЛЮДНИВ заяву, що вмарш американського війська до південної частини здемілітаризованої смуги здовж кордону між Північним і Південним В'єтнамом, це „дуже небезпечний крок у поширюванні В'єтнамської війни". Однак голова шефів об'єднаних штабів збройних сил ЗДА, генерал Ерл Вілер, заявив, що Америка не мала і не має пляну вислати свої війська на територію Північного В'єтнаму та що американські війська не переступлять північного кордону Південного В'єтнаму навіть тоді, коли б ґналися за північно-в'єтнамськими військами.

У ҐОНҐ КОНҐУ НАСТАВ РОЗМІРНИЙ СПОКІЙ після 11-ох днів вуличних демонстрацій і авантюр, виконуваних китайськими комуністами. Британська адміністрація проголосила, що „не буде довше толерувати" заворушень в центральній торговельній і репрезентаційній ділянці міста. Сильні кордони поліції не допустили демонстрантів під резиденцію британського губернатора, сера Дейвіда Тренча. Не відомо, чи Пейпінґ накаже китайцям в Ґонґ Конґу припинити ті авантюри, чи посилити їх, підготовивши ґрунт під вмарш комуно-китайських військ до Ґонґ Конґу, який не має сили оборонитись проти такого наїзду.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНСОЮЗУ У ПЕРШОМУ ДНІ РІЧНИХ НАРАД ВИСЛУХАВ ЗВІТІВ ЕКЗЕКУТИВИ, РЕДАКТОРА, КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ТА ЧАСТИНИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — Перший день річних нарад Головного Уряду УНСоюзу, що почалися тут у понеділок 22 травня і триватимуть продовж тижня, — крім церемонії біля пам'ятника Шевченкові і формального відкриття та вступних завваг гол. предсідника Йосипа Лисогора, про що вже інформовано, — в цілості був виповнений звітами членів Гол. Екзекутивного Комітету, головного редактора та всіх членів Головної Контрольної Комісії та головних радних Тараса Шмагали, Тараса Шпікули і Степана Гавриша.

Нарадами проводили наперемінну: гол. предсідник Й. Лисогір та заступники гол. предсідника інж. Ст. Куропась, Марія Душник і Богдан Зорич.

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

Хоча на діяльності УНСоюз в 1966 році позначилися

Йосип Лисогір

звичайні і навіть надзвичайні некорисні впливи конвенційного року, то тим не менше розвиток УНСоюзу в тому році був корисний — ствердив гол. предсідник Й. Лисогір, звітуючи за цілість праці УНСоюзу та характеризуючи його розвиток у поодиноких ділянках. На доказ свого твердження звітодавець подав порівняльну табелю цифер із організаційного та фінансового розвитку УНСоюзу в 1965-1966 роках. Згідно з цією табелею кількість членів УНСоюзу в 1966 році збільшилася, після покриття втрат, на 994 і виносила 87.053. Сума їхніх забезпечень збільшилася на долярів 6.600.000 і виносила долярів 109.100.000. Загальні активи УНС збільшилися на дол. 1.173.000 і виносили дол. 32.159.000. Поважно збільшилися резерви, прибутки з членських вкладок, прибутки з інвестицій, відсотків, з гіпотечних позичок, збільшилися також виплати посмертного, допомог членам та суми дивіденд.

Подавши загальні дані, звітодавець цифрами, порівнянням та відповідними коментарями характеризував та з'ясовував розвиток і стан організаційного, фінансового та видавничого відділів і Союзівки. Окрему увагу віддав звітодавець культурній, спортовій та громадській активності УНС, з'ясував справу заходів для нового приміщення головної канцелярії і закінчив свій звіт такою характеристикою загальної діяльности:

„Підсумовуючи висліди праці УНС в 1966 році, думаю, що треба підкреслити факт, що наші члени і громадяни мали добру, швидку і фахову обслугу. УНСоюз давав однаково своїм членам дешеве забезпечення на життя, як і приносив усім нашим громадянам користі у їхній загальній суспільній, виховній і культурній діяльності. Наша підтримка для діяльности і розвитку української громади була завжди найбільш щедра й ентузіястична. Ми продовжуємо нашу політику останніх 50 років і все будемо підтримувати заходи вільного світу, щоб знівечити комуністичну аґресію. Ми твердо вели перед у допомозі визвольній справі поневолених народів, зокрема країни наших предків — України. Наша відданість цій справі ніколи не послабне і ми завжди будемо старатися, щоб інші почули наш голос в користь поневолених. Молимось і сподіваємося, що дальший ріст кількости наших членів і наших можливостей збільшить престиж і впливи потрібні для того, щоб люди не тільки почули наш голос, але ішли за його вказівками" — закінчив свій звіт гол. предсідник Й. Лисогір.

Звіт заступника гол. предсідника інж. Степана Куропася

Заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась у своєму звіті висловив у першу чергу погляд, що головні урядовці УНСоюзу є директорами великої корпорації та повинні інтересуватися не

Інж. Степан Куропась

тільки місцевими справами, але найперше цілістю нашого розвитку. УНС є тепер у поході до 100 000 членів і виглядає, що у звітовому часі у цьому поході була деяка передишка. На це міг мати вплив стан у нашій громаді, зокрема на терені УККА. УНСоюз повинен відіграти провідну ролю у замиренні нашої громади, бо вже старинні казали, що коли мовчить зброя, говорять музи. Звітодавець висловив кілька практичних побажань, як УНСоюз повинен ту ролю виконувати.

Звіт заступниці головного предсідника Марії Душник

Пані Марія Душник, яка була обрана на заступницю гол. предсідника на минулорічній конвенції, звітувала

Марія Душник

про свою активність в УНС і в громаді: Вона була організаторкою Жіночої Трибуни УНС, одне видання якої вже появилося, а друге появиться незабаром. Свою союзову активність розгортала зокрема серед жіноцтва і молоді, також у громаді, доказом чого може служити факт, що вона була секретаркою на останнім Конґресі Американських Українців. Репрезентувала УНС на багатьох зборах, нарадах та імпрезах і брала участь у конґресах братських організацій.

Головний Уряд УНСоюзу окремою резолюцією підтримав заходи ЗДА для переможного закінчення війни у В'єтнамі

Союзівка, Кергонксон. — Головний Уряд УНСоюзу, зібраний тут на своїх річних нарадах 22 травня 1967 року, вже на першій своїй сесії однодушно схвалив резолюцію, підтримуючи нею заходи Уряду ЗДА для осягнення переможного закінчення війни у В'єтнамі. У резолюції сказано:

„Тому, що боротьба американських збройних сил проти комуністичної аґресії у Південному В'єтнамі є виконанням договірних зобов'язань З'єднаних Держав, і

тому, що ця боротьба є рівночасно обороною самої Америки, як і всього вільного світу перед загрозою аґресивного комуністичного імперіялізму, першою жертвою якого впала країна наших батьків Україна, як і

тому, що перемога тієї комуністичної аґресії у В'єтнамі була б заохотою до дальших комуністичних завоювань і тим самим збільшила б загрозу нової світової війни,

тому ми в імені наших 88.000 членів підтримуємо теперішню військову акцію Уряду ЗДА у В'єтнамі та всі його дальші заходи, необхідні для переможного закінчення тієї війни, бо це буде перемогою волі і справедливости, що є передумовами тривкого миру у світі".

Схвалено ще інші резолюції, вислані одночасно з повищою до президента Джансона, при чому підтримано його програму „величнього суспільства".

Звіт заступника головного предсідника Володимира Сохана

Володимир Сохан, подібно, як пані Марія Душник і Богдан Зорич звітував уперше, як обраний на минуло-

Володимир Сохан

річній конвенції член Гол. Екзекутивного Комітету із приділенням йому опісля посту заступника головного предсідника та керівника рекордового департаменту. „Ви вибрали мене минулого року, а я вибрав Союз вже 17 років тому" — говорив п. Сохан, згадавши про своє поступлення на працю в УНСоюзі вкоротці після свого приїзду до Америки. В дальшому С Сохан звітував про канцелярійну працю в рекордовому відділі, про рух членів та вишкільну акцію. Рух членів у звітовому часі поданий в багатьох табелях, які дають докладний образ здобутків і втрат у членах, різні роди та суми їхнього забезпечення, їхній вік і місце замешкання у стейтах ЗДА і провінціях Канади, загальні зіставлення членства і зміст їхнього забезпечення та інші статистичні дані. Згідно із звітом В. Сохана — УНСоюз мав з кінцем 1966 року усіх 87.053 членів. Звітодавець закінчив свій звіт заввагою, що із загальної кількости українців в Америці все ще тільки приблизно 8% належать до УНСоюзу, а в Канаді заледви 1½%, отже в обидвох країнах є ще велике поле для організаційної діяльности.

Звіт заступника гол. предсідника Богдана Зорича

Богдан Зорич, подібно, як і пані Марія Душник, був обраний на заступника гол.

Богдан Зорич

предсідника під час минулорічної Конвенції із спеціяльним дорученням для справ УНСоюзу в Канаді, про які і звітував. У минулому році УНСоюз в Канаді, — як це показують також звіти інших екзекутивних урядовців, — виявив найкращий розвиток за весь час свого існування. У 1966 році здобуто в Канаді 1.154 нових членів на загальну суму забезпечень долярів 2.585.600. З кінцем того року УНС мав у Канаді всіх 8.361 членів, забезпечених на загальну суму 11.287.934 долярів. Звітодавець у дальшому говорив про вдосконалення організаційного апарату УНСоюзу в Канаді, про свої поїздки у терен, широку кореспонденцію та публічні зв'язки і репрезентацію, що напевно дасть ще кращі успіхи у майбутньому. Підкреслив також гармонійну співпрацю з іншими головними урядовцями УНС в Канаді.

Відбулася зустріч олд-боїв „України" та „Січей"

Мейплвуд, Н. Дж. — Футбольні змагання між дружинами „олд-боїв" СТ „Україна" та „Січей" Нюарку й Елізабету закінчилися пеперемогою гостей з Торонта з рахунком 2:0. Цим товариським змаганням колишніх футбольних зірок, які відбувалися минулої неділі, 21 травня, на грищі Мейпл Крес Парку, приглядалося ок. 500 осіб. Дружина олд-боїв „Україна" виступала під час зустрічі в традиційних для клюбів „України" червоно-чорних однострюях. Гості заграли дуже добре, а спеціяльно визначилися В. Закалужний, О. Стецьків й А. Ерцеґович. Ворота для „України" здобули М. Береза і Є. Габа.

В рамах цієї великої футбольної імпрези відбулися змагання інших дружин з такими вислідами: учні УСК, Ню Йорк — „Чорноморська Січ", Нюарк, 5:0, юнаки УСК, Ню Йорк, „Чорноморська Січ", Елізабет, 1:0, і „Дніпро", Балтімор, — „Чорноморська Січ" (аматори), Нюарк, 3:2.

У проклямації з нагоди Дня Пам'яті, Президент закликає до миру

Вашингтон. — Президент Джансон, покликавшись на спільну резолюцію Конґресу з 11 травня 1950 року, проголосив з нагоди Дня Пам'яті, який припадає на вівторок 30 травня ц. р. проклямацію, в якій закликає ворогів у В'єтнамі до замирення, а всіх американських громадян — до молитов за мир. Президент прославляє у своїй проклямації хоробрих американських вояків у В'єтнамі, які жертвами своєї крови запевняють спокій, добробут і майбутність молоді в Америці, та потверджує давній принцип — конечности протиставитись аґресивній тиранії. Стверджуючи, що Америка мусить продовжувати у В'єтнамі війну проти тамошніх аґресорів, водночас Президент заявляє, що „ми далі тримаємо відчиненими двері до почесного мира". Тому він закликає „лідерів тих, що їх поборюємо", щоб „закінчити ці трагічні втрати, засісти разом для визначення простого шляху до мира й вивести спільно наші народи з цієї кривавої сліпої вулиці". Президент звернувся до всіх американських громадян, щоб докладно в 11 годині перед полуднем 30 травня цього року — всі вони з'єднались в молитвах за мир, та закликав пресу, радіо, телевізію й інші засоби зв'язку підтримати цей заклик.

Водночас речник Державного Департаменту Карль Барч відчитав заяву, в якій заперечується, наче б американські війська, вмаршувавши до південної частини здемілітаризованої зони у В'єтнамі порушили постанову Женевської конференції з 1954 року. У тій заяві пригадується, що південна частина тієї широкої на 6 миль смуги належить до суверенности Південного В'єтнаму, ото ж там не було б ніяких боїв, як би не було там північно-в'єтнамських вояків. Зрештою, американські війська вже відтягнено відтіль, коли в роковини народження Будди настало у В'єтнамі 24-годинне перемир'я.

Ню Брансвік — Бавнд Брук відзначили 50-ті роковини Національної Революції

Ню Брансвік, Н. Дж. — Заходами Відділу Українського Конґресового Комітету в Ню Брансвіку, що охоплює і Бавнд Брук, відбувся в неділю 21 травня ц. р. в одній з авдиторій Ратґерс університету святочний концерт-академія задля відзначення 50-ліття Української Національної Революції. Вечір відкрив голова Відділу інж. Дм. Демидюк, який м. ін. привітав гурт приявних колишніх українських ветеранів, між якими були Анна Дмитерко-Ратич, полк. В. Кедровський і інші. Промову українською мовою виголосив ред. Іван Кедрин-Рудницький, а англійською мовою п. Іван Павлов. Танкові точки виконали діти й молодь танцювальної школи „Веселка" під керівництвом Р. Петрини, деклямували також школярі О. Панкевич (Олеся „Свою Україну любіть") і Андрій Шевченко (Тичини „Думу") та юнак Богдан Хомут (Симоненка „Ґранітні обеліски") й Оля Хомут — ту саму поему в англійському перекладі. Співав хор „Верховина" під орудою інж. Павла Грабовича, із солістами — пані С. Петляк і Л. Костецька та В. Поліщук і Б. Науменко. Акомпаніювала пані А. Демидюк. Було круглo 250 осіб. Між приявними був також віце-президент УНР в екзилі проф. Микола Степаненко.

ПРЕМ'ЄРА „КАССАНДРИ" У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В суботу 20 травня ц. р. відбулась тут в авдиторії „Вашингтон Ірвінґ Гай-скул", прем'єра драматичної поеми Лесі Українки „Касандра" силами драматичного ансамблю „Заграва" з Торонта, з Н. Тарновецькою у титуловій ролі, у поставі Юрія Бельського. Названий ансамбль прибув до Ню Йорку у поважному складі кількадесяти виконавців головних і побічних роль, балету і навіть статистів. Велику залю майже вщерть виповнила публіка, яка надзвичайно тепло і прихильно прийняла виставу і її виконавців. Після вистави відбулось для учасників ансамблю і невеликого гурту запрошених осіб прийняття в Українському Народному Домі.

Сьома зустріч українців-лемків Америки й Канади відбудеться в Аллентавні

Український Чоловічий Хор Лігай Велі створився 19 років тому в Аллентавні, Па., в червні 1948 р. Протягом 19 років хор дав більше як 200 концертів, у Ню Йорку, Філядельфії, Піттсбурґу та інших містах. Виступав також в радіо і на телевізії. Тепер хор складається з 25 осіб. Диригентом хору є проф. Володимир Двор採івський і д-р Степан Блащак є акомпаніятором.

Ню Йорк. — Організація Оборони Лемківщини в Америці влаштовує в суботу і в неділю, 27 і 28 тбавня ц. р. в Аллентавні, Па., Сьому Зустріч Оборони Лемківщини в Америці, присвячену 50-річчю Української Національної Революції, 25-річчю боротьби Української Повстанчої Армії та 25-літтю виселення Лемківщини. У програмі зустрічі передбачені в суботу 27 травня наради Головної Управи Організації Оборони Лемківщини й о 6-ій годині вечора спільна вечеря, якою проводитиме мґр Т. Бак - Бойчук і під час якої виступатимуть голова ООЛ Ю. Котляр, голова 21-го Відділу ООЛ І. Ковальський та учасники збройних змагань О. Роман й М. Федак. В неділю 28 травня після Служб Божих в українських католицькій і православній церквах відбудеться, починаючи з 2-ої год. по полудні мистецька частина зустрічі з виступами Українського Чоловічого Хору з Лігай Веллі під диригентурою Вол. Дворакiвського і при фортепіяновому супроводі д-ра Степана Блащака, сольоспівами, деклямаціями і доповіддю мґра Т. Бак-Бойчука на тему „Лемківщина в боротьбі за Українську Незалежність".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Блеф чи воєнна авантюра

Відлет на Середній Схід генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта, який хоче особисто відвернути там загрозу вибуху нової ізраїльсько - арабської війни, звернув очі всього міжнародного світу на цей ніби новий, а насправді від 1948 року хронічний запальний пункт. У Тант матиме змогу перевірити найголовніше: чи військова і пропаґандивна мобілізація, що її переводить єгипетський президент Ґамаль Абдель Нассер проти Ізраїлю, це тільки блеф, трюк, що мав би збільшити його популярність в арабському світі й відвернути увагу від єгипетської акції, веденої для захоплення британської колонії Адену, — чи дійсно підготова до воєнної авантюри.

Не виключена ні одна з цих можливостей. Терористична акція, яку Нассер почав переводити в т. зв. Федерації Південної Арабії, протектораті Британії, використовуючи для своєї гри єменських націоналістів, затривожила Вашинґтон, який не може ставитись байдуже до можливости, що вся середньосхідня нафта перейде насправді під контролю Москви. Щоб не зривати всіх зв'язків з Єгиптом Нассера, американська дипломатія радше гальмувала савді - арабського короля Фейсала II в його заходах монтувати проти амбіцій Нассера бльок Савді Арабії, Йорданії, Ірану і Туреччини. Наступ Нассера проти Адену міг формування такого бльоку приспішити. Тому й не виключене, що Нассер рішив використати знову антиізраїльського коника, щоб протидіяти заходам Савді Арабії.

Але не виключене також, що Нассер вирішив, що тепер настав найкращий момент для розгри з Ізраїлем та знівечення ізраїльської держави. Не виключене, що обрахунок Нассера такий, що ЗДА, заанґажовані тепер у В'єтнамі, будуть остерігатися анґажувати себе в другому В'єтнамі на Середньому Сході. Якщо Нассер вирішив спровокувати „священну війну" арабів проти Ізраїлю, то він напевне дістав на це згоду з Москви. Вашинґтон покищо мовчить, — ніби тому, щоб не перешкоджати У Тантові. Але треба сумніватися, чи ЗДА перекреслять спільну з Британією і Францією декларацію з 25 травня 1950 року про „зберігання миру і стабільности" на Середньому Сході, бож тоді престиж Америки зазнав би страшного удару. Отож Нассер міг би гірко розчаруватись.

У КҐБ без змін

Проведені московським комуністичним режимом особові зміни на становищі голови Комітету Ґосударственной Безопасности, у висліді яких керівником КҐБ став Юрій Андропов, а дотеперішнього голову цього ж комітету, „українця" Владіміра Семичастного переведено „на іншу роботу", викликали у політичних і світових колах поза СССР чимало коментарів і здогадів. Збільшилося зацікавлення цими змінами ще й після того, як з Москви прийшли повідомлення, що „вичищеного" з КҐБ Семичастного призначено на заступника голови Ради Міністрів УССР.

Світова преса, ласа на сенсації, пов'язує ці зміни то із втечею Світлани Алілуєвої - Сталіної на Захід, то з викриттям цілого ряду совєтських шпигунів на Заході, то з таємничою смертю високопоставленої в КҐБ особистости генерала Васілія А. Лукшіна. Проте, визначальними для цих подій, є не ті чи інші здогади, але питома вага заанґажованих у них совєтських чиновників — їх роля й функції в минулому і в сучасному.

Юрій Андропов у совєтському апараті людина не нова. Секретар Центрального Комітету, він є близьким соратником генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва, і в 1953-1957 роках „вславився" на становищі амбасадора в окупованій совєтами Угорщині. В 1956 році він відіграв уже цілком виразну каґебівську ролю в здушенні угорського повстання і в підступно - зрадницькій ліквідації угорського прем'єра Імре Надя. Подібної ж каґебівської ваги й досвіду набув на становищі голови КҐБ протягом семи років Владімір Семичастний, в 1947-1950 роках перший секретар ЦК ЛКСМУ — комсомолу в УССР, депутат Верховного Совєту УССР.

Беручи до уваги ці дані, треба думати, що проведені в совєтському апараті пересунення не визначають по суті ніяких інших змін, окрім поширення терористичної системи КҐБ. Очолюватиме тепер цю поліційно - шпигунську установу партійний апаратчик Андропов, досвідчений у ліквідуванні революційних ферментів в країнах народних демократій, таємний нагляд над якими — до речі — виконував протягом десяти років свого „урядування" в ЦК КПСС. Якщо ж ідеться про Семичастного, то призначення його на пост заступника голови Ради Міністрів Української ССР доводить, що там виникла пекуча потреба меткої каґебівської руки для ліквідації небажаних Москві ферментів в Україні.

НОВА СИТУАЦІЯ — НОВА СТРАТЕГІЯ

Бордо. — Конференція міністрів оборони 14 держав НАТО закінчилася в Парижі 9 травня. Франція, після виходу з НАТО, не була на ній представлена. Що нового принесла ця конференція? Із звідомлення, переданого до преси, видно, що в плянах НАТО на дальших п'ять років зроблено поважні зміни.

Відомо, що покійний міністер оборони ЗДА Д. Ф. Доллес обстоював погляд, що держави НАТО повинні, в разі комуністичної аґресії, ужити негайно атомової зброї. Ця концепція показала себе непрактичною, особливо в місцевих, обмежених війнах, де вживають обидві сторони „нормальної" зброї. Зустріч двох атомових велекодержав — ЗДА і СССР — на Кубі 1962 р. показала, що уряди цих країн не бажають атомової війни.

Від того часу для Росії виросла нова загроза зі Сходу: комуністичний Китай претендує на землі Совєтської імперії в Азії. В цих обставинах Москва мусить покинути мрії про поширення комуністичного режиму в країнах Західньої Европи і готова задовольнитися здобиччю з 1945-го року. До цієї мирної політики примушують Москву також уряди держав - сателітів, бо для комуністів Польщі, Чехо - Словаччини, Угорщини і т. д. кожна війна в Европі загрожувала б катастрофою.

Нова стратегія, прийнята міністрами НАТО на конференції в Парижі, визнає за доцільне — уникати атомової війни і, в разі комуністичної аґресії звичайною зброєю, відповідати теж звичайною зброєю.

Конференція звернула увагу на можливість швидкого пересування збройних сил в області воєнних конфліктів літаками. В цих плянах особливу ролю приділено збройним силам ЗДА та Великобританії.

Нова стратегія, прийнята на конференції НАТО, викликала певні застереження в Бонні. З огляду на те, що в Східній Німеччині стоять совєтські дивізії, Західня Німеччина могла б бути окупована комуністичними арміями швидким темпом, ще до приходу відділів НАТО. В цій справі конференція рекомендує, щоб усі деталі оборони Західньої Німеччини вияснили на своїх нарадах представники Вашинґтону, Лондону та Бонну.

Французький уряд, що з почину де Ґолля вийшов із НАТО, мусить тепер сушити собі голову з приводу наявної ситуації. Поряд з своїм „антиамериканізмом", де Ґолль може надіятись на оборону ЗДА, коли б комуністична аґресія загрожувала Франції, бо атомова „ударна сила", якою хвалиться де Ґолль, ще „в пелюшках". Тому представники Франції, бувши в НАТО, стояли на позиції Д. Ф. Доллеса.

Тепер французи не можуть впливати на рішення НАТО. „Бальзамом" для де Ґолля може бути пропозиція лідера консервативної партії в англійському парляменті Гіта: створити „европейський атомовий клюб", коли Британія буде прийнята до Европейського Спільного Ринку.

Але атомова зброя Британії і „ударна сила" Франції зовсім недостатні для самостійної оборони. ЗДА лишаються єдиною надією Европи.

Viator

Лев Шанковський

ДО ПРОБЛЕМИ ЖИДІВСЬКОГО АНТИУКРАЇНІЗМУ

(2)

Операція з книжкою Штайнера не є відокремленим явищем. Жидівські ненависники українського народу послідовно вживають заходів, що мають на меті оплюгавити добре ім'я українців і згидити його серед інших, культурних народів. Для ведення своєї антиукраїнської пропаґанди вони мають солідну базу — видавництва, пресу, радіо, телевізію, що знаходяться під їх контролею або впливом. З нашого боку, під цим оглядом, нічого протиставити їм ми не можемо, оборонятися майже не маємо змоги.

Останнім часом проти доброго імени українців ведеться зосереджена атака цих кіл. Ось у торонтському щоденнику „Ґлоб енд Мейл" (з 29 квітня) появилася стаття якогось Джана Ґельнера, в якій розповідається про українських та литовських антисемітів і воєнних злочинців, що знайшли собі притулок у Канаді. У зв'язку з появою репортажів киянина, Анатолія Кузнєцова, про „Бабин Яр", на сторінках московського журналу „Юність", були ми свідками цілої оргії обвинувачень українців, головно в листах до різних журналів і газет, автори яких старалися доказати співпрацю німців та українців в нищенні жидів у Бабиному Яру. „Не говоріть про Бабин Яр у Києві, — кричав у своєму листі до редакції відомого журналу один із читачів, — вся Україна була великим Бабиним Яром жидівського населення від віків..."

Притокою до повені цих листів стали згадані репортажі Анатолія Кузнєцова в „Юності", хоч власне Кузнєцов був тим, хто засвідчив, що в Бабиному Яру розстрілювали німці не тільки жидів, але й росіян та українців, головно воєннополонених червоної армії. У роки гітлерівської окупації Кузнєцов жив недалеко Бабиного Яру і був свідком усіх гітлерівських масових екзекуцій у ньому. У своїх репортажах він ствердив, що, поруч гітлерівців, у цих екзекуціях, брали участь також росіяни й українці. І власне за це твердження вхопились ненависники українського народу і зчинили пекельний крик, стараючись доказати, що Бабин Яр був ділом не так німців, як самих киян. При цьому дивним дивом з контексту обвинувачень зникли вже росіяни, про яких згадує Кузнєцов, а залишилися самі українці.

Для українця, який знає, що число українських жертв гітлерівського терору в Києві перевищує число жидівських жертв, який усвідомлює, що в Бабиному Яру й досі лежать кості українських жертв гітлеризму — українських націоналістів Олени Теліги та її мужа інженера Михайла, Романа Біди, Івана Рогача, Ярослава Оршан - Чемеринського, Петра Олійника, Івана Ірлявського, Костянтина Гупала, Панька Сака - Могили і цих незліченних місцевих патріотів, що стали до боротьби за волю під синьожовті прапори, такі обвинувачення особливо нестерпні. І нестерпні вони теж тому, що ми знаємо, що всіх тих українців, які по всій Україні згинули з рук гітлерівських окупантів, і не перелічиш. Гинули розстрілювані, вішані, палені живцем разом зі своїми священиками, колені багнетами за те тільки, що хотіли свого права на своїй власній землі, яке їм відмовлялися признати гітлерівські окупанти.

Цю істину дуже драматично й дуже ефектовно довів недавно до відома публічної опінії Владика Мстислав, і за цей демарш ми повинні бути йому дуже вдячні, тим більше, що, поданий у формі платного оголошення в „Ню Йорк Таймсі", він мусів бути дуже коштовний. Але на тому ми не повинні припинити наших заходів, щоб відбивати кожну атаку, що знеславлює наше добре ім'я.

Я гадаю, що справою знеславлювання й оплюгавлювання доброго українського імени повинні зайнятися правні дорадники УККА, досліджуючи можливості виступу проти знеславлювачів на судовій дорозі. Оце знеславлювання шкодить самому УККА і шкодить його членам. Шкодить їм у праці, шкодить у бизнесі, у ділових і товариських зносинах з американцями та чужинцями. Кожний із них знає, що ми є українці і, начитавшись загальних обвинувачень проти українців у стилі газети „Ґлоб енд Мейл" чи журналу „Сетердей Івнінґ Пост", може нас уважати за воєнних злочинців, що допомагали по треблінках винищувати жидів, а тепер знайшли собі притулок у цій країні.

Шкодить теж оця антиукраїнська пропаґанда у зносинах із жидами. Ось, наприклад, на півночі Філядельфії, в дільниці Лоґен, живуть уже кільканадцять років в сусідстві жиди й українці. Ніякого тертя, ніяких суперечок чи конфліктів між ними не було, живуть як добрі сусіди, мирно й смирно. Коли ж у такому поширеному журналі як „Сетердей Івнінґ Пост" наші сусіди начитаються про нас, як гітлерівських спільників у винищуванні жидів у Треблінці, то, очевидно, приязне відношення може змінитися на вороже. І немає можливости українцям бігати від сусіда до сусіда й пояснювати, що українці не мали нічого спільного з гітлерівським винищуванням жидів, і що вони самі, в значній мірі, потерпіли від гітлерівської окупації. І немає змоги казати, що „гівісів" з совєтських полонених годі називати українцями, і що від цих „гівісів", відомих зі своєї уніформи як „чорних", потерпіли також українці, бо ґестапо вживало їх не тільки для ліквідації жидів, але й для пацифікації українського населення. Такі роз'яснення просто неможливі.

Агітація проти будь - якої національної чи релігійної групи — це річ, яку часто засуджує американська традиція. Отже, мусить знайти своє засудження і антиукраїнська агітація жидівських ненависників українського народу. Над цією справою неможливо переходити до денного порядку. Якщо ми цю справу залишимо без протесту, і то без організованого протесту, тоді не дивуймося, що обвинувачення українців у цій країні і в Канаді тільки наберуть на силі.

І треба також усвідомити, що акція знеславлювання доброго українського імени не є акцією, що виринула спонтанно в серцях людей, які нас обвинувачують в допомозі гітлерівцям для знищування їхніх земляків. Ні, ця акція плянова, і вона вміщається в плянах Москви для ліквідації небезпечного для неї українського націоналізму. На Україні ця акція ведеться шляхом пропаґанди страхіть про УПА й підпілля ОУН, оплюгавлюванням визвольних змагань українського народу, фальсифікацією його історії. На еміґрації ця акція має на меті представити українських політичних еміґрантів як гітлерівських коляборантів, воєнних злочинців та антисемітів, при чому в цьому ділі дуже легко Москві заручитися коляборацією деяких жидівських елементів.

Цій організованій акції Москви слід поставити зорганізований український спротив, і цей спротив повинен очолити УККА. Атаку знеславлювачів та оплюгавлювачів доброго українського імени треба відбити!

(Кінець)

У КРИВОМУ РОЗІ ПРОДАЮТЬ ПЛАТІВКИ, АЛЕ ЯКІ?..

З попередніх листів до редакції газети „Культура і Життя" було відомо, що в Кривому Розі немає де купити довгограйні платівки з творами М. Лисенка, К. Стеценка та ін. українських композиторів. Ця газета з 11-го травня інформує:

„Нині ми одержали листа від заступника завідуючого відділом торгівлі Криворізького міськвиконкому В. Пищимухи. Він повідомляє, що в 13 магазинах у 1966 році населенню міста продано 480 тисяч грампластинок з тематикою різних пісень і музики. Однак тов. Пищимуха чомусь замовчує, якої саме „тематики" ці „різні пісні і музика" були продані населенню Кривого Рогу. Залишається сподіватися, що в 1967 році торгівля поліпшиться, бо Міністерство торгівлі УРСР виділило „600 тисяч грампластинок, до яких увійшли записи голосів майстрів української і російської сцени, а також різна класична музика."

Мих. Килимний

СМЕРТЬ СИМВОЛА

Куритиба. — Акредитовані в Москві бразилійські журналісти кількома наворотами шукали в СССР „совєтську людину" і все без позитивних наслідків. Кожного разу, наслухавшись виступів кремлівських вождів або начитавшись соцреалістичної літератури, вони з найбільшим завзяттям приступали до розшуків конкретної особи, що представляла б собою вище означену категорію населення.

Згідно з соцреалістичними повістями „совєтська людина" є атеїстом, але водночас беззавітно вірить у комунізм і доостанку йому віддана. Матеріялістичне світосприймання не заважає їй ідеалістично ставитися до будівництва комунізму, в ім'я чого нехтує вона особистими матеріяльними вигодами.. На працю, навіть найтяжчу дивиться вона не як на засіб до існування, а як на свій вклад у будівництво комунізму. Тому вона радо працює там, де їй скажуть. Чим більше вона зробить, чим більше виснажиться, тим більше пишається. Вимоги її мінімальні: аби щось з'їсти, в щось одягнутися, взутися. Вона не знає ваган, бо думає й діє згідно з приписами партії, в яких знаходить відповіді на всі питання й проблеми. Вся її істота опанована пролетарським інтернаціоналізмом, який полягає в тому, що Москва мусить бути „всьому світові головою", російська мова — єдиною мовою на земній кулі, а геть чисто всі люди мусять перетворитися на совєтських людей...

Приступні для бразилійських журналістів високі совєтські військовики найменше підходять до щойно накресленого образу. Вони не менше від своїх відповідників на „гнилому Заході" забезпечені всім потрібним, користуються всілякими благами, обставляють своє життя з найбільшою розкішшю. Їм у голові вилізти ще вище, захопити ще більшу владу.

Попікшись на старших, грубших рибах, бразилійські журналісти звернулися до молодших, до тих, у ЦК Комсомолу в Москві та в деяких столицях „союзних" республік, у тому числі і в Києві. Може в старших „товаришах" залишилися ще „буржуазні пережитки", а от молодші вже виховані в совєтській дійсності, для них вона рідна стихія, вони напевно, є справжніми совєтськими людьми. Але де там!

Комсомольські „цекісти" мають всі завдатки „цекістів" некомсомольських, тільки забезпечені дещо менше. Вони також мають особові авта з шоферами. Їхні робочі кабінети виглядають не згірше. Щоправда, вони посідають не окремі будинки та „дачі", як їхні партійні зверхники, а просторі мешкання в будинках „для відповідальних працівників", з належним умеблюванням та обслугою. Щороку вони їздять на найкращі курорти, а платні одержують теж спеціяльні, хоч нижчі від платень „цекістів" партійних. Кожний з них або вже має високу освіту, або здобуває її, не покидаючи праці. Для навчання їм створені дуже догідні умови. Часто комсомольські „цекісти" навіть не відвідують загальних лекцій у тих школах, де навчаються, а професори приходять до них додому, провадячи виклади „індивідуальним порядком". Більшість їх вчиться на інженерів, значно менше число на агрономів та педагогів, майже ніхто на лікарів та на військовиків. (Військова освіта — фахова та політична — провадиться в іншому пляні й за іншою системою). Вони дуже цікавляться західніми модами, джазами, нічними клюбами.

Також і совєтські письменники, навіть найвизначніші, як небо від землі, стоять від наведеного вище образу „совєтської людини". Навпаки, чим більший той чи інший совєтський письменник „соцреаліст", тим більші загрібає він гонорари та всілякі нагороди. Відносно героїв своїх творів один „соцреаліст" сказав, що він вишукує в різних людей окремі риси, які мусять бути притаманні людині комуністичного суспільства, а тоді зводить ті всі риси докупи, і таким чином у нього виходить совєтська людина, позитивний герой його твору.

Скільки далося бразилійським журналістам поговорити з робітниками без „сторонніх очей", нічого нового вони не довідались. Люди працюють, часто дуже тяжко, щоб виробляти продукцію понад норму, а все тільки для того, щоб трохи більше заробити, бо платня за нормальну працю незадовільна, „з неї тяжко вижити", кажуть вони. На працю дивляться так: хочеш жити — мусиш щось робити. Комунізм і світова революція їм не в голові.

Ще безнадійніша справа відшукати совєтську людину в колгоспі. Досить сказати, що звичайний селянин - колгоспник і досі, в 50-річчя „Великої Жовтневої Революції", не має пашпорта. Щоб кудись виїхати з села, він мусить одержати в сільраді спеціяльну посвідку. Отже, колгоспники найбільш упослідженний прошарок населення СССР, хоч совєтська конституція твердить про рівність усіх громадян перед законом.

Так совєтської людини і не знайдено. Бразилійські журналісти вирішили, що такою людиною може бути лише дочка Сталіна. Він бо будував соціялізм, виховував свою дочку в атеїстичному дусі, в Кремлі, суворо дотримуючись комуністичної ідеології, унеможливлював просякання буржуазних впливів. Отже, ніхто інший, як тільки Світлана може символізувати совєтську людину.

На символі - Світлані вся справа й зупинилась.

Тепер Світлана Сталіна втекла у вільний світ. Виходить, Совєтський Союз позбувся символа совєтської людини. Але це не зовсім так: символ совєтської людини не втік, втекла тільки Світлана Алілуєва. Символ же той помер чотири роки тому, коли його уособлення, розчарувавшись у комунізмі, прийняло православ'я.

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

РОДИННА ХРОНІКА З ЖИТТЯ ПОДІЛЬСЬКОГО ДУХІВНИЦТВА МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

Частина друга.

ПРІСЯ

(16)

— Господи, прийми і мою грішну душу! В руки Твої передаю дух свій!

Вхопила склянку з водою, що її не допив о. Василь в свою останню годину, і швидко випила. На столі були ще й інші склянки з недопитими іншими напоями. Пріся то все допила. Побачила й ту юшку, що її хворий тільки пригубив, і тої юшки трохи з'їла тою самою ложкою. Нарешті лягла на ту саму постіль, де ще годину тому лежав покійник. Постіль була вогка і холодна. Пріся почала труситись, але згодом зогрілась і спокійна лежала, чекаючи. Знала добре, як швидко діє ця хвороба, отже рахувала, що не треба буде довго чекати. Отець Василь, очевидно, заразився, коли сповідав того тяжко хворого напередодні святого Маковея, а на самого Маковея, як сонце зайшло, скінчилося, зайшло і його життя. Отже, коли вона заразилася сьогодні вночі, то треба перечекати тільки той завтрішній день, а на ту другу ніч буде вже по всьому.

Хтось постукав у двері, але Пріся ані ворухнулась. Постукав ще і ще та й пішов. Певно, староста або о. Білинський. Ні, вона тепер не може, не сміє нікого пускати.

Тихо лежала, а думки гналися чередою... Почала згадувати все своє життя, не жалувала нічого. Так непомітно заснула.

Здалося Прісі, що лише на хвилинку задрімала, але шпарами попри штору бачить, що на дворі вже ясно. Одночасно почула, що хтось ходить побіля хати і сильно гримає то в двері, то у вікно. „То, мабуть, „гицлі", — вирішила. — „Нехай думають, що хата порожня. Хоч би як гримали, не буду відчиняти". Знов тиша. Лежала далі, чекала терпеливо. Не було у неї ніякого сумніву, що хвороба конечно має прийти. Знала добре, яка вона заразлива, чула не раз, як о. Василь говорив селянам, щоб не брали нічого від хворих ані не доторкались ні до їхньої одежі, ні до посуди, а як залишиться яка страва від хворого, щоб не давали ні псові, ні котові, бо згине.

Не мала ні жалю, ні страху, мала тільки одно сильне бажання, щоб то скорше скінчилось...

Здавалось, що час тягнеться безконечно довго. Нарешті настала ніч ще довша, як той день. Не могла заснути ані на хвилину. Лежала, перекидалась, томилась, а ранком, лише блиснуло сонце, зрозуміла, що все то чекання було марним. Почувала, що вона цілком здорова і дуже голодна.

Ось тоді її й охопив несамовитий одчай. Вискочила з постелі, як божевільна. Плакала, кричала, билася головою об стіну, рвала на собі волосся...

Хлопець, що був у стайні коло худоби, почув той крик, перелякався і побіг за бабою Кожушковою. Прибігла баба, почала Прісю вмовляти, розпалила вогонь у печі, набрала жару на жарівню і висипала на той жар якесь насіння та бамбульки з ялівця. Все то тріскало та курило на цілу хату, аж дух забивало. А до того дала вона Прісі якусь гірку-прегірку горілку. Але бідна вдовиця плакала і благала:

— Ой бабо, бабусю, дайте, дайте мені таке зілля, щоб усе, усе забути, бо не видержу я того, здурію. Скорши, бабусю, скорше!

Баба вкинула в горілку сонного зілля, щоб пані-матка заснула. Пила, пила то Пріся, але нічого не помагало. Тоді сама собі принесла з комори наймічнішу горілку, пила її склянками, як гіркий п'яниця, але не могла сп'яніти, навпаки ще більше плакала та благала:

— Ой рятуйте мене, рятуйте, люди добрі, не дайте такої муки мені терпіти!

Ніхто не знав, чим і як допомагати.

Перебуваючи в такому страшному напруженні, Пріся так гірко терпіла та каралася не тільки від свого горя, але й від свідомости, що смерть не хотіла її взяти, і що вона мусить проти своєї волі скоритися злій долі. Одночасно вона зрозуміла чи відчула, що о. Василь по смерті Жені також не хотів жити, що все, що він їй тоді говорив, було придумане тільки для того, щоб її, Прісю, потішити, але що він сам для себе хотів тільки одного — відійти з цього світу в той кращий світ, куди відійшла Женя. Він — чоловік праведний, і Пан Бог прийняв його до себе, а вона, грішна, мусить покутувати тут свої гріхи.

Згадала, як все це літо він раз-у-раз відходив на пасіку і там співав. Бувало йдуть жінки з поля, почують, що о. Василь співає, посідають в холодку край плоту та й слухають, а не раз і заплачуть, бо так сумно пан-отець співав.

Знала Пріся також, яку він собі пісню облюбив, але не співав тої пісні в хаті, певно, щоб не смутити її та дітей, а йшов собі на пасіку та й там виспівував.

То все ожило в її пам'яті, і Пріся, котра ніколи не співала, сама не знаючи, чому і як схилила голову на руки та й заспівала тієї сумної пісні:

Смерте моя коханая,
Мені од Бога посланая...

Почула те баба з кухні і подумала: „Певно таки збожеволіла імость або може впилася, нарешті, бідака".

А Пріся тихо, тихо співала...

На прощу

Люди на Україні в ті минулі часи були побожні.

Часто траплялося, що людина, попавши в біду, просила помочі в Бога і давала обітницю зробити якесь добре діло. Заможні люди жертвували гроші на будову церкви або притулку для сиріт чи хворих, а бідні, що не мали нічого, обіцяли піти на прощу та поставити свічку перед святими образами. Найбільшими народними святинями були: Києво-Печерська Лавра, свята Софія в Києві, святий Феодосій у Чернігові та Почаївська Божа Мати. Велика сила прочан приходила з усіх сторін, щоб вклонитися цим святиням.

Якраз у ту добу, коли сталося нещастя, йшли через Десерівку якісь прочани до Почаєва і зайшли, як то було звичаєм, на парафію перепочити та й перекусити, бо знали, що на парафії прочанам дадуть і нічліг, і страву. Взагалі йти на прощу вважалося ділом Божим, і прочан радо приймали на нічліг всюди, де було місце, а хто міг, то й годував їх, чим Бог послав.

Ось такі прочани спинилися на парафії і довідалися від челяді про страшне нещастя, що здіялося в хаті. Тоді одна з прочанок і сказала бабі:

— Нехай пані-матка піде з нами до Почаєва на прощу. Коли людина попадає в таку біду, що не знає, де подітися на Божому світі, тільки Почаївська Божа Мати може її захоронити.

(Далі буде).

Нюарк, Н. Дж.

ЩЕ ПРО ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

Хоч про концерт влаштований молоддю Нюарку й околиці 12 березня був уже допис у „Свободі", але що не сказано нічого про вислід і участь пластового гуртка „Бджілки" в ньому, годиться, хоч і спізнено сказати, що він вповні вдався. Приємно було глядіти, як у прегарних народних строях молодь „садочка", школи св. Івана Хрестителя, школи при православній парафії св. Тройці, вищого курсу школи українознавства, пластового гуртка „Бджілка", СУМА, УМІ та Студентської Громади — не лиш радо, але й з видимим відчуттям виконувала поодинокі точки програми, в тім числі й пісні хору школи св. Івана Хрестителя під управою п. М. Добоша, та хору школи при парафії св. Тройці під проводом п. С. Вожаківського, які публіка, здебільша батьки виконавців програми, нагороджувала рясними й довготривалими оплесками. Знаючи з практики яким важливим співчинником у вихованні молоді є рідна пісня, зокрема на чужині, диригенти обидвох хорів завсіди дуже старанно добирають, а ще дбайливіше, з вкладом власного здоров'я, опрацьовують відповідні зразки пісень. Добре було б, якщо б молодь обидвох церков виступала разом!

Пісню „Стоїть гора високая", при акомпаніяменті свого меншого, але вже обіцюючого братчика (Тарасика) гарно проспівав Шкварко — член Студентської Громади. Гірше мається справа з авторством тієї пісоньки Л. Глібова а не Шевченка, як написано в програмі.

Дуже прикро вражало те, що молодь в українських строях, між поодинокими виступами, не говорила по українськи — хоч би у той день і в тому місці показала вона себе.

Американський гимн відспівала молодь, український разом з учасниками імпрези.

Д. Гайовський

Дітройт, Міч.

50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

22-го квітня заходами Відділу УККА, Дітройт - Схід і Гемтремк, започатковано в Дітроїті відзначування 50-ліття Української Національної Революції і проголошення Української Державности. В програмі взяли участь співтворці та учасники наших Визвольних Змагань 1917-21 років, ген. пор. Михайло Крат і ген. пор. Олександер Вишнівський.

Голова Відділу, інж. В. Тустановський, відкрив імпрезу вступним словом про великі роковини та попросив присутніх повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять всіх тих, щи в Визвольній Боротьбі склали своє життя за великі ідеали.

Ведення дальшої частини вечора перебрав ред. П. Рогатинський, секр. Відділу. Він представив присутнім доповідачів та зазначив, що це перший з черги вечір, присвячений тематиці Визвольних змагань. В дальших вечорах Управа Відділу продовжуватиме цю тематику, охоплюючи поодинокі етапи аж до наших часів.

Першим доповідачем був ген. пор. Михайло Крат, який в доповіді „З перспективи 50 років", змалював загально події 1917 - 21 років та спинився детально над внутрішніми причинами нашої невдачі. Доповідь допомогла слухачам виробити собі чіткий образ цього бурхливого періоду, бо сперта на фактах і документах і була об'єктивна.

Другим доповідачем був ген. пор. Олександер Вишнівський, який в спомині „Остання драматична ніч першого зимового походу", змалював героїзм української армії в боротьбі за незалежність.

Надсподівано численна авдиторія вислухала доповідей з увагою та подякувала прелеґентам довготривалими оплесками. Управі Відділу УККА висловлено признання за таку вдалу культурну імпрезу.

В. Т.

Дітройт, Міч.

ДІТИ В ПОКЛОНІ КОБЗАРЕВІ

Березень і квітень, це місяці весняної радости і обнови. В нашім народі ці місяці пов'язані з духовою обновою, бо саме в тім часі віддаємо пошану нашому Пророкові і, згадуючи його життя та ідеали, набираємо моральної сили до дальшої боротьби за краще завтра нашого народу.

Може хтось думає, що зайвим повторювати рік-річно ті святкування. Та вони дуже потрібні, особливо, коли їх виконують діти. Це дуже виховні моменти, яких не слід занедбувати. Коли нам лежить на серці добро нашого народу, нашої молоді, нам обов'язково потрібно плекати Шевченківський дух.

23-го квітня цього року діти, згуртовані в парафіяльній школі церкви св. Івана, в Школі Українознавства, в Пласті і Осередку „СУМА" ім. Києва влаштували спільно свято в честь Т. Шевченка. Хор парафіяльної школи під керівництвом проф. Цепенди виконав „Заповіт" і „Поклін Тобі Тарасе". О. монс. М. Бохневич відкрив свято і, цитуючи слова „Борітеся - поборете", згадав, як Шевченко любив свій нарід і край та закликав, щоб ми йшли його слідами.

Учні 5, 7 і 9 кляс Школи Українознавства виконали „Слово" про Шевченка з рецитаціями поезій Поета. Слідувала точка молодих бандуристів під керівництвом М. Лісківського. Це була точка Пласту. Учениці Школи Українознавства, під ніжні звуки рідного інструменту, бандур, в народних строях, вивели хоровід та заспівали кілька гагілок і веснянок. Ця точка випала особливо гарно. Потім виступали менші діточки, учні Школи Українознавста, 2-ої і 3-ої кл. Перші, з Кобзарями в руках, продеклямували „Думи мої", а другі „Поклін Шевченкові". Анна Терлецька уч. Школи Укр. заграла скрипкове сольо при фортепіяновім супроводі Н. Захарійчук. Знов на сцені з'явились менші діти, з першої і другої кл. Школи Укр. і вивели кілька гагілок. Учні IV-ої кл. деклямували „Хто був Т. Шевченко". Сумівська молодь гуртка ім. Полтава рецитувала спільну деклямацію „Шлях до слави" М. Мармонського. На закінчення виступив хор парафіяльної школи, цим разом з оркестрою ґітар і відспівав кілька веснянок і „Садок вишневий". Свято закінчено співом національного гимну. Свято було старанно підготовлене учителями і вихованиками. На свято прийшло, крім молоді, понад 200 старших.

В. Мушинська

Схвалюють працю над нашим минулим в Канаді

Історична Секція УВАН одержала низку листів від українських установ, парохій, організацій та поодиноких громадян, в яких висловлюється моральну піддержку УВАН в справі дальшого видавання „Студій до історії українців Канади" і публікації „Історії українців Канади" в англійській та українській мовах. „Студії до історії українців Канади" нам потрібні, пишуть І. Саленґа та М. Чипчар зі Сходу Канади, бо без студій важко зробити синтезу минулого. Теодор і Ева Грицики із ЗДА пишуть, що „Історія українців Канади „повинна бути альбомом, до якого будуть заглядати наші діти, внуки і правнуки, звідки вони будуть черпати своє знання про свій рід". Д. Ґерич з Вінніпеґу наголошує, що коли він бував на Україні, його запитували часто, коли появиться повноцінна історія українського поселення за морем. Т. Кобзей, теж вінніпежець, підчеркує, що „заходи над публікацією нашого минулого варті нашої жертвенности тим більше, що матеріяли будуть друковані в англійській мові і що це є проєкт Сторіччя Канади. Тому кожний свідомий українець повинен скласти по можності свою жертву на таку ціль". Українське Євангельське Об'єднання Північної Америки помістило в своєму офіційному органі доручення своєму членству активно піддержати працю Історичної Секції УВАН в Канаді. Крім численних листів заохоти наспіли також дальші пожертви, що їх подаємо до відома:

По $100 — Запомогове Братство св. Миколая, централя у Вінніпезі, Українська Національна Кредитова Спілка, Монтреаль; По $50 — Окружна Рада Ліги Українських Католицьких Жінок, Вінніпеґ, Братство кол. Вояків 1-ої Дивізії УНА, Станиця в Торонті, Кредитова Кооператива „Карпатія", Вінніпеґ, Михайло Додяк з Торонта; По $30 — Мгр. Олександер Роїк, Саскатун, Петро Малофій, Едмонтон; По $25 — Українське Євангельське Об'єднання Північної Америки, Центральний Осідок в Дітройті, Ліґа Українських Католицьких Жінок при Парохії св. Миколая в Торонті, Українська Кредитова Спілка в Сент Кетеренс, Кредитова Спілка Північного Вінніпеґу, Кредитова Спілка „Поступ" у Вінніпезі, Відділ Братства Українців Католиків при Парохії св Миколая в Торонті, проп. Роберт Ковалевич, Вінніпеґ, д-р Петро Сайкевич, Віндзор, д-р Степан Ґамула, Сарнія, Володимир Коман, Вінніпеґ. По $20 — Отці Василіяни, Парохія св. Миколая у Вінніпезі, Михайло Кумка з Торонта; По $10 — Ліґа Українських Католицьких Жінок при Парохії св. Духа на Брукленда, Антін Кирилюк, Ґеллок, ЗДА, Братство кол. Вояків 1-ої Дивізії УНА, Станиця у Вінніпезі, Дмитро Чайковський, Сент Кетеренс.

Наспіли також листи запевнення допомоги від Українського Народного Союзу з Ню Джерзі та від Українського Робітничого Союзу зі Скрентону.

Історична Секція УВАН висловлює сердечну подяку всім, що поспішили з моральною та матеріяльною допомогою в цій важливій справі. Імена всіх жертводавців будуть відмічені у запляннованих виданнях на окремім списку фундаторів. Досі вплинуло три тисячі долярів Це є одна сьома потрібних фондів. Хто наступний в нашій спільній праці?!

Датки і листування слати:
Ukrainian Free Academy of Sciences (U.V.A.N.)
P.O. Box 3597, Station B.
Winnipeg 4, Wsnitoba
Canada

Історична Секція УВАН в Канаді

Дітройт, Міч.

„КАССАНДРА" ЛЕСІ УКРАЇНКИ НА СЦЕНІ

7 травня загостив до Дітройту Драматичний Ансамбль „Заграва" з Торонта з постановою драматичної поеми Лесі Українки „Кассандра". Ця небувала культурна імпреза, неперевершена під оглядом виконання, декорацій та світляних ефектів, залишиться надовго в пам'яті тих, що мали нагоду її побачити. Чисельна публіка, що виповнила просторy залю Українського Народного Дому, рясними та довготривалими оплесками нагороджувала виконавців за мистецьку гру.

Найбільша наша поетеса Леся Українка в своїй поемі „Кассандра", на тлі історії античної Трої, перестерігає свою націю перед облудою ворожого троянського коня. Ця пересторога являється кульмінаційною точкою її твору, що в інтерпретації п-і Н. Тарновецької, яка виконує ролю Кассандри, викликує у глядача душевне напруження. Не бракує в цій поемі і оптимізму, бо авторка вірить, що навіть і на руїнах кожний нарід може зібрати свої сили до боротьби за краще майбутнє. Поема ця актуальна і сьогодні, а легендарний троянський кінь повинен завжди залишитись в нашій пам'яті, як символ підступного ворожого дару.

Оправданим жестом для цілої театральної групи було вручення коша живих квітів від Відділу Українського Конгресового Комітету Америки, Дітройт - Схід і Гемтремк, що був спонзором цієї культурної імпрези в Дітройті. Квіти вручили дві молоді сумівки Осередку СУМА ім. П. Орлика, а саме Ада Легета і Анна Кавецька.

Голова згаданого Відділу УККА, інж. В. Тустанівський, в своюму заключному слові подякував Драматичному Ансамблеві „Заграва" від імени Українського Конґресового Комітету Америки за таку цінну культурну імпрезу, яка допомогла широким кругам нашого громадянства краще зрозуміти творчість нашої найбільшої поетеси, Лесі Українки, та тим самим віддати їй належну шану. Він ґратулював також Управі Драматичного Ансамблю за те, що вона зуміла заохотити так багато молоді до активної участи в пропаґуванні української культури.

Варто було б, щоб цю драматичну поему, у виконанні Ансамблю „Заграва", під мистецьким керівництвом Юрія Бельського, побачили всі наші більші українські осередки в ЗДА, бо в цьому виконанні вона є дійсно перлиною нашого драматичного мистецтва.

В. Т.

АРХІВ „СІЧЕЙ"

Зберігаймо від загину все, що торкається „Січей"! Хто має будь-яку пам'ятку з життя „Січей" в Ґаличині і в Буковині, як на пр. якесь письмо, знимку, плякат про січовий фестин, січовий співаник чи календар, спогад про свою „Січ", що його не дав до книги „Січей", січову ленту, топірець, прапор, січову відзнаку (восьмикінчасту зірку), медалю з Т. Шевченком, червоне перо до капелюха, будь який відгук з ювілейних Січових Свят в 1960 р. з нагоди заснування першої „Січі", зволить надіслати на адресу:

"Sitch" Archives, Edmonton,
Alberta, Canada

П. Т.

СКОРИСТАЙМО З НАГОДИ!

Тут група здібних і компетентних університетських професорів пропонує свій час і свої гроші, щоб зробити діло, з якого ми всі — і тут, і там — скористаємо. Ми пропонуємо теж найбільш ощадний й успішний спосіб для поширення української правди поза нашу кольонію. Будемо вдячні за Ваше довір'я. Будемо теж вдячні за Вашу допомогу у розбудові нашого Наукового Фонду в Америці. Ми самі того великого діла зробити не зможемо.

Випишуйте чек на:
The Parma Saving Co.
Research Endowment
of UAAUP
Account No. M-7548

Висилайте чек до:
The Parma Savings Co.
5839 Ridge Rd.
Parma, Ohio 44129

За інформаціями пишіть до:
Prof. M. Melnyk
1150 Meloy Rd.
Kent, Ohio 44240

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
з великим жалем повідомляє, що
20-го травня 1967 року в Бофало, Н. Й., померла
АННА ПЕТРІВНА КРЕЄР
Член Фундації Академії.
Чоловікові Покійної Михайлові Олександровичеві і синові Богданові Креєр та всій Родині, висловлюємо глибоке співчуття.
УВАН у США

ПОДЯКА
Щира подяка усім Приятелям і Знайомим за слова співчуття з приводу смерти мойого Найдорожчого БАТЬКА.
Д-р Олександер РЕЙНАРОВИЧ з Родиною
Chicago, Ill.

Замість квітів на свіжу могилу св. п. АННИ ПЕТРІВНОЇ КРЕЄР склав 10.00 долярів на УВАН у США
Іван ЗАМША

В пам'ять померлого ДМИТРА КОНТЯКА хорунжого УСС замість квітів на Його могилу складаю 10.00 (десять) долярів на Інвалідів УСС.
о. Стефан ГОРОДЕЦЬКИЙ

В пам'ять померлого ІВАНА ГНІДЬ булавного УСС замість квітів на Його могилу, складаю 10.00 (десять) долярів на Інвалідів УСС, а для Його Родини моє глубоке співчуття.
о. Стефан ГОРОДЕЦЬКИЙ

Ділимося з Рідними і Знайомими сумною вісткою, що 20-го травня 1967 року о 2-ій годині ранку, заснув на віки наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ДІДО

ІВАН ГНІДЬ

з Юськович (Посипівки), повіт Золочів, проживши 74 роки.

ПОХОРОНИ відбулися в понеділок, 22-го травня 1967 р. о 9-ій годині ранку, з церкви св. Михайла в Менвіл (Manville, N.J.) на Українське Кладовище в Бавнд Бруку, Н. Дж.

МАРІЯ — дружина
МАРІЯ ЗАСТАВНА — сестра в Україні
АДАМ, БОГДАН, ЛЮБОМИР, РОМАН — сини
ПАМЕЛЯ, СИГРИД, МАРІЯ — синові
ЮРІЙ, ІРИНА, МАРІЯННА, МАРКО — внуки

Відбулися організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНС Ню Йорку й околиці

Чергові організаційні збори нюйорських Відділів УНСоюзу відбулися 12 травня в домівці Т-ва „Дністер" 361, Від. УНС, в Ню Йорку.

Відкрив їх голова Окружного Комітету Відділів УНС міста Ню Йорку й околиці адв. Іван Флис привітанням представників головного Уряду УНС, присутніх відпоручників відділів. Засідання протоколював секретар Окружного Комітету Іван Малецъ, який прочитав список присутніх 30 відпоручників.

Голова адв. Іван Флис повідомив присутніх, що метою зборів є обговорити важні союзові організаційні справи, як приєднання членів, активізація Відділів УНС та устійнення членської вкладки від відділів до Окружного Комітету. Для з'ясування докладніше цих справ він попросив до слова Головного Предсідника УНСоюзу Осипа Лисогора, який представив статистичні дані росту нашої округи, що має всі вигляди до успішного росту, коли урядники відділів допоможуть.

УНС мусить рости, бо він допомагає українській справі в різних конечних культурно-політичних акціях, виданнях, зокрема англомовної Енциклопедії Українознавства. Тому українське громадянство мусить належно цінити цю працю і вписуватися в члени УНС-у. На 39 відділів УНС нюйорської округи є такі, що могли б більше приєднати членів, але є й такі відділи, що за кілька років не дали ні одного члена. З цими відділа слід щось зробити, бо УНС на них тратить гроші. Може їх слід получити чи перейти, як це роблять деякі американські забезпеченеві організації, на стягнення вкладок Централею. Ця справа вимагає належного обговорення, бо вона може відтягнути секретарів від стягнення вкладок, за які вони одержують малий відсоток, а на книговодство витрачають багато часу. Відтяжуючи секретарів від цього обов'язку, дається їм змогу більше зайнятися справою приєднання нових членів, за що вони можуть одержати більше комісійного.

Промовляв заступник головного предсідника УНС Володимир Сохан, який вказав, що Союз веде велику українську роботу. Курси українознавства на Союзівці, видання „Веселки" для українських дітей, організація різних імпрез, як остання спортова, тощо. Слід нам відвідувати людей, показувати їі факти їм і їх переконувати, щоб вступали в ряди членства УНС-у. Він повідомив, що УНС має в проекті запропонувати членству замість дивіденди нове термінове забезпечення, коли залишуть цю дивіденду в УНС-і.

Містопредсідниця Марія Душник заявила, що наше жіноцтво активізується в УНС. Для прикладу подала, в одній окрузі в Пенсильвенії головою Окр. Ком. УНС є жінка п-ні Ольга Малицька з Вілксбері, Па. Головний секретар УНС д-р Ярослав Падох звернув увагу, що вже минули 4 бісяці й майже половина відділів УНС-у нюйорської Округи ще не приєднали ні одного члена. Один союзовий патріот взяв телефонічну книжку, повитягав з неї слов'янські прізвища і почав цілий вечера телефонувати і питатися, чи вони вже є членами УНС. Успіх його роботи увінчався успіхом, бо цього тижня вдалося йому приєднати кількох членів. Він радить і секретарям інших відділів, що УНС робити подібно, така акція все дає певний вислід. Нюйорська Округа УНС вже не є на належним рівені в приєднанню членів. На перші місця вибиваються Філядельфія, Торонто, Шикаго, а потім Ню Йорк та Дітройт. На жаль трудно знайти організатора на нюйорську Округу УНС, просить всіх шукати такого, бо Гол. Уряд УНС за роботу гарно йому заплатить. Пропонує зробити короткі союзові курси. Заявляє охоту відвідувати збори відділів, про які прохає його повідомляти телефоном. Головна Радна УНС Марія Демидчук заторкнула питання неактивних відділів та знайдення організатора для нашої округи, що є конечною справою.

В дискусії, між іншими забирали голос д-р Вас. Вишиваний, який запропонував устаалення вкладки відділів до Окружного Комітету УНС-у. Д-р Ол. Соколишин про курси на Союзівці, Микола Хоманчук поставив внесок про вкладку 5 дол. річно від відділу. Далі ще забирали голос д-р Вас. Палідвор, д-р Б. Ластовецький, д-р Р. Голіят, Андронік Копистянський, Ів. Пригода й інші. Після відповідей представників Головного Уряду УНС, слово забрав голова адв. Іван Флис та заявив, що Окрузі припала честь бути першуном в приєднанню членів у минулім році і для того просив Головного Предсідника УНС до слова. Гол. Предсідник УНС Осип Лисогір передав окрему таблицю-нагороду округи УНС за приєднання нових членів, першуноі Окр. Комітету УНС в Ню Йорку голові Окр. Коміт. Союзових Відділів адв. Ів. Флисові, який подякував йому за те. Гол. Предсідник УНС теж передав відзначення — щит з емблемою УНС за приєднання 32 членів д-р Р. Голіятові, як новому членові Клюбу Заслужених Союзовців. Також відзначено тих, які раніше були членами того Клюбу, а минулого року, здобувши 25 або більше членів відновили своє членство, а саме: А. Копистянського (43 члени), Марію Душник (41), І. Басилишина (27), д-ра В. Палідвора (25) і д-ра Я. Падоха (25), які раніше одержали почесні пляжети членів Клюбу.

Рішено скликати Організаційну Комісію Комітету Окружних Відділів УНС в коротці для начеркнення пляну приєднання нових членів ще перед літнім сезоном. На цім зборі закінчено в надії, що таний контакт з Головним Урядом УНС є конечний, бо їх практичні поради та цінні вказівки допоможуть нашій окрузі в акції приєднання нових членів.

Д-р Ол. Соколишин
Реф. преси та інформації Окр. Коміт. Відділів УНС Ню Йорку і околиці.

Українці відзначають 100-річчя Канади

Українці Едмонтону і північної Альберти беруть активну участь у святкуванні 100-річчя Канади. Спеціяльно створений два роки тому Комітет святкування 100-річчя Канади при Едмонтонському відділі КУК, на чолі з адвокатом П. Лазаровичем, програми святкування.

26 і 27 травня ц. р. в Ювілейні Авдиторії відбудуться концерти, що їх готує українська громада міста Едмонтону під проводом Ювілейного Комітету при КУК.

У п'ятницю 26 травня, концерт „Пісні України" складається з українських пісень у виконанні солістки Оксани Бринь, сопрана з Мінеаполісу та репрезентативних хорів: жіночого хору ОЖ ЛВУ „Верховина" (в супроводі оркестри), збірного чоловічого хору, в якому співають всі найкращі співаки Едмонтону та збірного Мішаного хору, який складається зі співаків усіх організацій і громад.

У суботу 27 травня, в концерті „Пісні й танці України", соліст Ярослав Щур, баритон з Вінніпегу, та збірні чоловічий та мішаний хори виконають цікаву програму українських пісень, а танцювальні групи „Шумка", „Чорногора" (танцюристи СУМ-у), та танцюристи СУМ-у при Катедрі св. Івана виконають українські танці, які завжди захоплюють наших глядачів.

Солісти Оксана Бринь і Ярослав Щур мають за собою досвід багатьох концертових виступів та провідних ролів в українських та інших операх, які вони виконували в Канаді та в Америці. В наших концертах вони виступатимуть із цікавою програмою.

Під час концертів відбудеться Показ української народньої ноші з різних частин України, з поясненнями.

В п'ятницю 26 травня від 7-ої години вечора, а в суботу 27 від 1-ої години пополудні до 11-ої години вечора у виставкових залях Авдиторії відбудуться виставки українських вишивок, великодніх писанок, куховарства і печива та українських книжок, приготовані спеціяльними Комітетами представників усіх організацій, які працюють вже поверх року. Жіночі комітети виставок очолює пані Петестоцька. Українське куховарство представлене в цікавій і корисній для багатьох формі: спеціяльні столи з традиційними стравами й печивом, великодній стіл, різдвяний, весільний та обжинковий, які будуть мати друковані для цього пояснення. Дуже цікавою має бути виставка українських книжок та книжок про Україну в інших мовах, періодики і часописів. Комітет виставки книжок докладає всіх зусиль, щоб на виставці були повністю представлені альбертські автори, ті, що пишуть українською, як і ті, що пишуть англійською мовою. Тому комітет просить усіх авторів-письменників, поетів, публіцистів перевірити, чи всі їхні твори є в розпорядимості комітету. Найкраще написати до пана інженера М. Фляка (10107-142 вул, телефон 488-8038) чи доктора В. Гирака (7704-106-а Аве., телефон 469-38-89), подаючи своє прізвище, адресу і твори, які могли б бути виставлені, або зателефонувати їм і подати інформації телефонічно.

У зв'язку з концертами, що мають відбутися в жовтні ц. р., комітет заплянував репрезентативні виставки українського образотворчого мистецтва, мистецької різьби (скульптури) і мистецької кераміки. До участи в цих виставках запрошується всіх українців-мистців, які живуть і працюють в Альберті. На цих виставках заплановано виставити всіх прородної техніки, всіх мистецьких напрямків, незалежно від приналежности мистця до мистецьких угрупувань чи інших організацій. За інформаціями про виставки та участь у них просять звертатися до ділового комітету виставок або до його представника: Вадим Доброліж, 14308-88 Аве. телефон 488-9155 в найближчому часі, бо підготова робота до виставок вже ведеться.

Комітет святкування 100-річчя Канади.

Чи є у нас три тисячі свідомих матерів-українок?

Проблема нашої дитячої літератури не сходить із сторінок преси, але даремні всякі дискусії про її пекучу потребу та завдання, якщо врешті не розв'яжемо цієї проблеми масовою передплатою бібліотеки „Нашим дітям", яка появляється заходами Об'єднання Працівників Дитячої Літератури і має вже ряд випусків, та взагалі купівлею книжок для дітей.

Ось новий випуск — „Три правди" К. Перелісної Казка глибоко виховного змісту, гарно, доступно і жваво написана, великі кольором друковані ілюстрації мистця М. Левицького, великий шрифт, словом — дбайливе, мистецьке, вартісне видання нашим дітям.

Але тут, власне, питання: чи дістануть - візьмуть його в руки наші матері й діти?

У місяці травні — місяці Матері — це питання особливо актуальне. Спитаймо просто: чи є в нас бодай три тисячі свідомих матерів - українок, що хочуть дати своїй дитині рідну дитячу книжку?

Іншими словами: розвиток нашої дитячої літератури і її видань на еміграції — це, передусім, справа отих бодай трьох тисяч передплат бібліотеки „Нашим Дітям". І додаймо: цих три тисячі передплат — це не що інше, а перший і найважливіший наш національний плебісцит і іспит, який сплівирішує наше національне бути, чи не бути.

Бібліотеку „Нашим дітям" повинні передплачувати всі діти наших рідних шкіл, як обов'язкову лектуру; акцію масових передплат повинні провести всі наші жіночі й молодечі організації, а наші фінансові установи та наш загал мусять вкінці зрозуміти, що без поважного видавничого фонду шляхом пожертв і фундацій немислимі в наших умовах нові видання ОПДЛ. А відмовитись від рідної дитячої літератури — це відмовитись від фундаменту нашого українського виховання, без якого не збудувати мурів ні даху нашого національного храму.

У минулому році передплатники бібліотеки „Нашим дітям" дістали шість нових випусків, такі випуски будуть і цього року, з них мамо оце „Три правди", а в друку є і в підготові чергові — казки О. Цегельської, Т. Білецької, оповідання Л. Полтави, вірш Г. Чорнобильської та інші.

Вітаючи нове видання ОПДЛ, закликаємо, передусім, наших батьків - матерів вислати ще нині передплату бібліотеки „Нашим дітям" в сумі 6 дол. річно, замовити також минулорічний комплект книжечок (6 дол.) і при тому, якщо змога, залучити пожертву на видавничий фонд бібліотеки.

Адреса ОПДЛ така:

Nashym Ditiam — OPDL
c/o St. Mary's Credit Union
278 Bathurst Street
Toronto 2 B, Ontario, Canada

У ЗДА можна слати передплату на адресу голови Представництва:

OPDL — L. Chraplywa,
158 E. 7th Street, Apt. 3 a,
New York, N.Y. 10009, USA

Усвідомім і пам'ятаймо: доля нашої вільної, релігійно - національної дитячої книжки — в руках передусім батьків - матерів, педагогів, духовних отців - священиків, та всього загалу громадянства.

Ю. Л.

Пластовий Відділ УНС у Філядельфії пожертвував 500 дол. на Пластовий Дім

(ем) В неділю 7 травня в залі Горожанського клюбу при вул. Френклина відбулося традиційне „Пластове Свячене". Атракцією імпрези, що зібрала повну залю пластової молоді, її батьків та приятелів, було святочне передання пластовій станиці 500-долярового чека, що його від імени Пластового Відділу УНС передав на руки станичного пл. сен. Олександра Черника голова цього відділу, заслужений пластовий діяч, пл. сен. Юрій Богачевський. Це вже вдруге недавнозаснований Пластовий відділ Українського Народного Союзу у Філядельфії завдяки жертвенній праці своїх секретарів (раніше пл. сен. Юрія Масюка, тепер пл. сен. Богдана Одежинського) — резигнує із належних йому відсотків, щоб щедрим датком дати дорідну руку пластовій молоді в її корисній праці.

Організатори Пластового Свяченого — місцевий гурток Приятелів Пласту та Пластова Станиця — подбали про традиційну перекуску та про цікаву програму.

Тостмайстром імпрези був пл. сен. Петро Ісаїв. Акту посвячення харчів довершив о. Дубицький. Від організації промовляли п. Алексевич від місцевого відділу УККА, та п. Остап'як від ОбВУА. Програму заповнили самодіяльні виступи пластової молоді: хороводи гаївок, що їх вивели пластунки-новачки з гнізда „Пташата" під проводом ст. пл. Т. Артимишин та М. Кушнір, скеч у виконанні юнаків і юначок, що його написав і підготовив (включно з музичними й хореографічними вставками) п. Зенон Чайківський, та гуцульський танок у виконанні юначки Тані Цісик. Найбільше оплесків здобув юнацький скеч, у якому брали участь Катруся Оранська та Ганнуся Стадниченко, та юнаки: Олесь Лабунька, Юрко Мельник, Андрій Максимович, Олег Прасіцький, Ромко Прончак, Роман Процик, Максим і Марко Тарнавський та Богдан Чайківський. Сцену прикрашували дотепні декорації у виконанні тих же юнаків. На закінчення імпрези промовляли голова місцевого Пласт Приятелів п. Мирон Сагатий, та станичний Пластової Станиці у Філядельфії, пл. сен. Олександер Черник.

ДОПОВІДЬ ПРО РУМУНСЬКИЙ РІВІЗІОНІЗМ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка і Центральне Об'єднання Буковинських Українців в ЗДА влаштовують Наукову Конференцію, яка відбудеться в суботу, 27 травня 1967 року в годині 5-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку. У програмі конференції доповідь д-ра І. Новосівського на тему: „Сучасний українсько-румунський державний кордон і румунський ревізіонізм".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 27-го ТРАВНЯ 1967 р.

ШИКАГО — Середній Півден, Ілл. Місячні збори Б-ва св. Арх. Михаїла — 157 Відд. о год. 8-ій веч. в залі СУМА при 1923 Захід 51-ій вул. На порядку нарады: приєднування членів і біжучі організаційні справи. Після зборів відбудеться товариська забава. Просимо всіх чл. прибути обов'язково на ці збори і на товариську забаву. — М. Харів, предс., В. Матччак, секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 245 Відд. о год. 7-ій веч. в залі Укр. Православної Церкви при 824 Adelin St. Проситься членів прибути. — М. Мартиненко, секр.

АСТОРІЯ, Н. Й. У проголошеній збірковій листі пожертв на УККА і прапор 5-го Відділу УНСоюзу, Б-ва св. Миколая в Асторії, була пропущена пожертва в сумі $5.00 від нашого члена п. Андрія Оленського. — М. Хоманчук, секр.

Посмертні згадки

ЕВСТАХІЙ СТАХІВ, член Товариства Сокіл — 336 Відд. УНС в Клівленді, Огайо, помер 3 травня 1967 р. Покійний нар. 9 червня 1882 р. в с. Бортники, пов. Бібрка, Україна. Полишив у смутку дружину Софію, 3 дочки — Ірину, Ольгу і Марію, 2 синів Володимира, Дмитра, 9 внуків і 10 правнуків, 2 братів в Україні. Похорон відбувся 6 травня з пох. заведення до Укр. правосл. церкви св. Володимира Великого, при участі родини, приятелів та членів Т-ва, а опісля на кладовище Бруклин Гайтс.

Вічна Йому Пам'ять!
Гр. Кісіль, секр.

ОЛЕКСА ГВІЗДА, довголітній член Т-ва ім. Б. Хмельницького — 158 Відд. УНС в Бруклині, Н. Й., помер по важкій недузі 3 травня 1967 р. на 83 р. життя. Покійний нар. в Шилах, пов. Збараж, Зах. Україна. Залишив у глибокому смутку сина Василя, невістку, внука і дальшу родину. Похорон відбувся 6 травня 1967 р. з церкви св. Духа на цвинтар Оливна Гора у Квінсі, Н. Й., при участи родини, приятелів і членів Т-ва Б. Хмельницького.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу
Управа

АННА БОРАЧЕК, членка 307 Відд. УНСоюзу ім. Митр. А. Шептицького в Бостоні, Масс., померла по короткій та важкій недузі на 49 році життя. Покійна походила з с. Гринівка, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Івана, доньок Ірену і Марію та синів Михаїла, Степана і Петра. Заупокійну Богослужбу і похоронні обряди відслужив о. Е. Шараневич в середу 26 квітня 1967 р. в церкві Пресв. Серця, Джемейка Плейн, Масс., звідки Тіло Покійної перенесено на цвинтар св. Михаїла в Бостоні, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Д. Галонька, секр.

АНТОН ОБУХОВСЬКИЙ, довголітній член Т-ва Дахаїв щина — 275 Відд. УНС в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 19 березня 1967 р. на 77-му році життя в Трентоні, Н. Дж. Був членом УНС від 1934 р. Покійний походив з с. Слобітка Струсівська, пов. Теребовля, Зах. Україна. Полишив в смутку 3 дочки Геневефу, Юлію, Ольгу, 3 зятів, сестру Петрунелю, брата в Україні, 11 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 22 березня 1967 р. з укр. кат. церкви св. Йосафата на Assumption Cemetery, при участи родини і приятелів.

Вічна Йому Пам'ять!
Вол. Юрків, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5813. Дійсно узбережжя кістяків!

Коли група вийшла на берег, професор Тейт наказував залозі пильнувати човна.

А тоді Тарзан, Барт Коді і Дік Ґрін обережно приєдналися до нього в дослідах...

І, майже негайно, вони знайшли зловісний доказ, що узбережжя заслужено має свою назву!